

...trivs i staden?

MÅLBILD FÖR HAMNEN

Invånardialog

Foto: Enköpings kommun

Invånardialog

Målbild för Hamnen

KS 2025/374

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

27 mars 2026

Sammanfattning

Hamnen i Enköpingsbornas hjärta

Hamnen i Enköping har en lång historia och en särskild plats i många Enköpingsbornas hjärtan. Vi har samtalat med olika grupper under 2025, och det är tydligt hur man upplever området idag och vilka värden man skulle vilja se i Hamnen i framtiden. Bilden vi får genom att prata med barn, vuxna, företagare, byggare, fastighetsägare samt pensionärsrådet, tillgänglighetsrådet och natur- och friluftsrådet är: Hamnen är viktig för Enköpingsborna och många värden behöver bevaras. Men området förtjänar också en omvandling och ny skepnad.

Bygga vidare på de styrkor som finns och koppla samman staden

Dialogdeltagarna är överens om att Hamnens styrkor och finaste platser finns i de norra delarna av området som angränsar stadskärnan. Här finns uppskattade miljöer med Fisktorget, Klosterparken, kajstråken på båda sidorna av ån, café, restaurang och små butiker i Hamnmagasinen. Det finns en tydlig önskan om att bevara och bygga vidare på denna karaktär så den får ta större plats i hela projektområdet.

Det finns även en tydlig önskan om att Hamnen bättre ska hänga samman med sin omgivning och vara mer lättillgänglig. Särskilt kopplingen upp mot rutnätsstaden och centrum lyfts som viktig för att uppmuntra rörelser i hela stadskärnan men också att koppla samman Hamnen med omkringliggande rekreativstråk och mötesplatser, till exempel Å-promenaden, Drömparken och Joar Blå. Ett önskemål som kom upp i nästan alla grupper var att fler broar över ån skulle skapa positiva effekter för upplevelsen av området och möjligheten till rekreation. Med nya sammanhängande promenadvägar skulle nya naturliga flöden av

människor från centrum till Hamnen och vidare ut i naturen kunna skapas.

Tillgänglighet för alla grupper är en annan hjärtefråga som många lyfter, där man särskilt talar om god tillgänglighet till fots med generöst tilltagna gångstråk samt att mötesplatser är bilfria i så stor utsträckning som möjligt. Samtidigt så finns ett behov av att kunna nå nya bostäder med bil på ett bra sätt. Det kräver en genomtänkt strategi för trafikflöden.

Mer grönska och vattenkontakt

Man vill bevara den grönskan och parker som finns i området och bygga vidare på den Enköpingsandan på den östra, mer industriella, sidan. Hela området skulle behöva bli grönare för att upplevas som en naturlig del av "parkernas stad".

Närheten till vattnet är en av områdets viktigaste styrkor enligt dialogdeltagarna och man önskar bättre kontakt med vattnet med fler bryggor, broar, båtplatser, vattenspeglar och våtmarker. Småbåtshamnen och båtlivet skapar liv i området både för Enköpingsbor och turister men båtförvaringen på land skulle nog

kunna ligga på en bättre plats, resonerar man. Flera deltagare lyfter åns kvalitet och funktion och önskar att den bevaras och sköts om så att både vattenkvaliteten förbättras och att båtar kan ta sig fram. En önskan om fler turbåtar och båtutrustning kom upp under flera träffar.

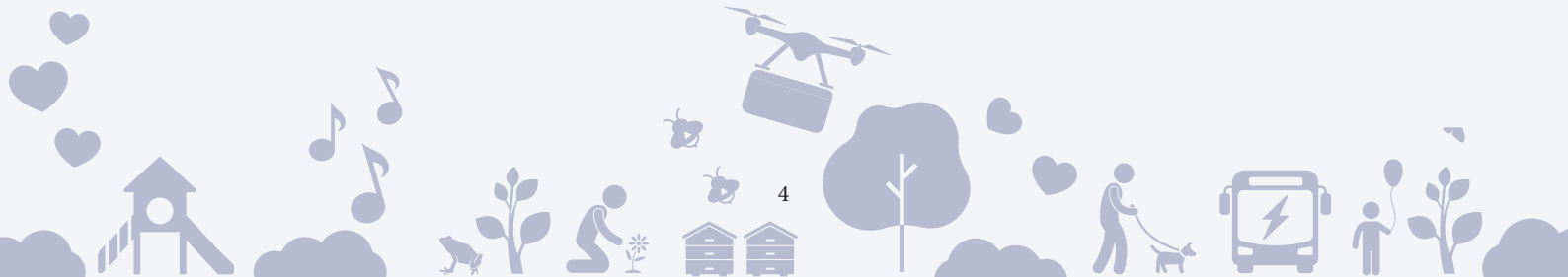
Historiskt djup när gammalt möter nytt

I området norra delar återfinns den bebyggelse som värderas högt av deltagarna, både Hamnmagasinen i trä och Hamnverken med sina varierade bebyggelse. De karaktärsbyggnaderna och dess historia önskar man bevara och komplettera med ny bebyggelse på ett varsamt sätt. När det gäller ny bebyggelse vill man se en variation av bostadstyper och gestaltning. Flera dialogdeltagare lyfter idén om en ny märkesbyggnad som blir unik för området. Det är också många som lyfter en önskan om att nya bostäder ska lokaliseras "i bakgrunden" så att mötesplatser och besökare får en central plats längs park- och vattenmiljöer.

Trivsamma mötesplatser och livfylld destination

Upplevelsen av Hamnen behöver bli trevligare, mysigare och tryggare för att människor ska trivas. Man önskar att Hamnen blir en livfylld plats i staden, rik på mötesplatser där alla kan lockas av något och känna sig välkommen, oavsett om man bor eller besöker området. Med närheten till centrum bör det kunna finnas ett bra utbud av service och kultur i området som helhet. Man talar om en utveckling av kajområdet med fler restauranger, caféer, uteplatser, pubar och butiker. Det är viktigt att bevara Hamnmagasinen vars karaktär och funktion gärna får växa söderut.

Flera dialoggrupper lyfter vikten av att det skapas en balans mellan det kommersiella utbudet och de rekreativa möjligheterna. Man önskar att hamnen blir en plats för möten och upplevelser där torg, parker, fritidsaktiviteter och turism skapar liv. Man har en tydlig bild av att hamnen skulle kunna bli ett "vardagsrum" för både Enköpingsbor och besökare med till exempel evenemang, marknader och kultur. Man pekar också på vikten av en utvecklad gästhamn och fler ställplatser för husbilar för att utveckla destinationen Hamnen.

Bra exempel på den funktion och karaktär som Enköpingsborna värderar högt idag och som man vill se mer av om Hamnen utvecklas.
Foto: Enköpings kommun

Vikten av delaktighet när staden förändras

Staden är vår allas, ett resultat och arv från de som levt och verkat här innan oss och vårt ansvar att förvalta och utveckla för framtiden. Även om det faller på kommunen att besluta om planeringen av vår stad så behöver det göras tillsammans med invånarna. Hamnen är ett till ytan stor, centralt och komplext område i staden och en omvandling av platsen kommer påverka många invånare idag. Vi kommer också skapa den stadsmiljö och det kulturarv som generationer efter oss ska leva i och ta hand om.

För att skapa så goda förutsättningar som möjligt för Hamnenprojektet, så tidigt som möjligt, så finns en tydligt uttalad ambition om invånardialog. Detta slogs fast redan i uppdraget från Kommunstyrelsen som gavs i december 2024. Den inriktningen har vidareutvecklats i det praktiska arbetet med att ta fram en målbild för Hamnen under 2025.

Konsten att föra dialog i tidigt skede

Inom den fysiska planeringen kan nog sägas, generellt och historiskt, att kommuner fört dialog när ett förslag till plan funnits framtagen. Då får invånare chans att tycka till formellt genom att skicka in ett samrådsyttrande. Detta fångar in viktiga synpunkter från framförallt de direkt berörda men får nog inte anses vara den bästa formen för att diskutera och samskapa nya lösningar i staden.

Enköpings kommun har under ett antal år arbetat med att utveckla invånardialogen till tidigare skeden i planeringen och med nya mer lättsamma och lättillgängliga metoder. Det har gett goda resultat och därför var det självklart att utveckla dialogarbetet ytterligare i Hamnenprojektet.

Att nå både brett och djupt

I planeringen av dialogen som skulle genomföras under 2025 blev det tydligt att

projektet kräver en djupare dialog då områdets förutsättningar är komplexa och tidplanen mycket lång. Det behöver förklaras på ett bra sätt för att invånare ska ha möjlighet att bidra med tankar och idéer som är direkt användbara för projektet. Det i sin tur bottenar i en viktig förtroendefråga, är man med och tycker till vill man se att sitt bidrag faktisk tas om hand och tas vidare (även om så klart inte alla idéer kan förverkligas). Grundregeln för att överhuvudtaget starta är en dialog är att man avser använda synpunkterna man får in.

Kommunens önskan har därför varit att samtala med många olika grupper för att samla in många olika perspektiv. För att ytterligare komplettera dialogarbetet har vi skapat både nya samarbeten och tagit hjälp av etablerade tematiska samverkansforum.

Barnens rätt

Att planera en stad utifrån barn och ungas behov brukar skapa lösningar som är bra för de flesta. Sedan 2020 är barnkonventionen lag i Sverige. Den fastslår att "barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet". Stadens utformning berör i allra högsta grad kommunens barn. Därför har tre särskilda samarbeten med skolklasser genomförts.

En invånargrupp har fått fördjupa sig

I arbetet med Hamnens målbild har kommunen haft som ambition att använda sig av så kallad kompetenshöjande dialog. Det innebär att man bjuder in en grupp invånare att arbeta tillsammans med kommunens experter under ett antal tillfällen. Därmed kan kommunen få ett mer djupgående resultat och större förståelse för hur just de invånarna tänker och resonerar. Samtidigt får deltagarna djupare kunskap om platsen och samhällsplanering, en kunskap som förhoppningsvis berikar och uppmuntrar invånarna till vidare engagemang i frågorna.

För att skapa förutsättningar för en fördjupad och kompetenshöjande dialog i Hamnenprojektet så marknadsfördes dialogen under flera större evenemang under sensommaren och hösten 2025. Projektet medverkade på Trädgårdsdagen den 6 september och Enköpingsmässan den 12-13 september. Båda evenemangen lockar tusentals besökare och är ett bra sätt att möta och samtala med Enköpingsbor under lättsamma former.

Det var många som var nyfikna på projektet och vad som ska bli i Hamnen i framtiden. De som uttryckte en önskan om att få veta mer och vara med och bidra fick med sig ett vykort hem med anmälningsslänk till den fördjupade dialogen. Samma länk annonserades även i lokalpress och på kommunens sociala medier.

Ett 20-tal personer anmälde sig till dialogen men på grund av diverse förhinder blev det slutligen sex personer som genomförde dialogen. I och med att en kompetenshöjande dialog på intet sätt handlar om att skapa ett representativt resultat utan en fördjupad kunskap från unika individer så påverkar inte detta resultatet negativt.

Dialogens upplägg

Möte 1

Gruppen träffades första gången den 19 november och fick då en ordentlig genomgång av projektets och områdets förutsättningar. Deltagarna ställde flitigt med frågor för att förstå vad de skulle kunna bidra med.

Gruppens första uppgift blev sedan att göra en kartanalys av områdets styrkor och svagheter. Det gjordes i två grupper med stöd av kommunens experter inom planering och exploateringsfrågor. Deltagarna fick markera och beskriva områdets styrkor i grönt och svagheter i rött/rosa.

Den andra uppgiften handlade om att definiera vilka värden gruppen vill bevara och vilka nya värden man skulle vilja skapa i den utvecklade stadsdelen. Grupperna skapade tillsammans varsin mindmap för att illustrera sina tankar.

Den sista uppgiften den 19 november handlade om hållbarhetsfrågor. Med hjälp av ett antal påståenden inom de fyra teman: livsmiljö, mobilitet, ekosystemtjänster och energi fick grupperna välja ut och motivera vilka de anser är projektets fem viktigaste hållbarhetsfrågor.

Bilden till vänster: Margareta, Karin och Rut samtalar kring styrkor och svageter, med stöd av översiktplanerare Jenny Enberg. Bilden till höger: Agneta, Gert-Ove, och Susanne prioriterar bland hållbarhetsaspekterna, med stöd av exploateringsprojektledare Melanie Cimerland.

Möte 2

Det andra mötet hölls 25 november 2025 och inleddes med en presentation av gruppernas arbete från föregående mötet som nu hade sammanställts och digitaliserats. Det konstaterades snabbt att de två grupperna var samstämmiga i sina analyser, önskemål och tankar.

Huvuduppgiften för deltagarna blev sedan att sätta samman ett kollage med bilder som tillsammans skulle illustrera gruppens målbild för Hamnen. Bilderna var ihopsamlade av kommunen utifrån resultatet av första mötet men flera mötesdeltagare valde också att skicka in bilder som de själva hade sparat. Ett fint engagemang även mellan mötena med andra ord.

Efter ett kreativt arbete med att klippa och klistra bilder avslutades uppgiften med att grupperna skrev en kort beskrivande text till sina målbilder.

Arbetet presenterades för varandra och sammanfattningen blev återigen att grupperna tänkte mycket lika kring vad som är viktigt i den framtida Hamnen. Mötesdeltagarna var också överens om att dialogen varit både lärorik och rolig.

Gruppernas resultat

Styrkor och svagheter

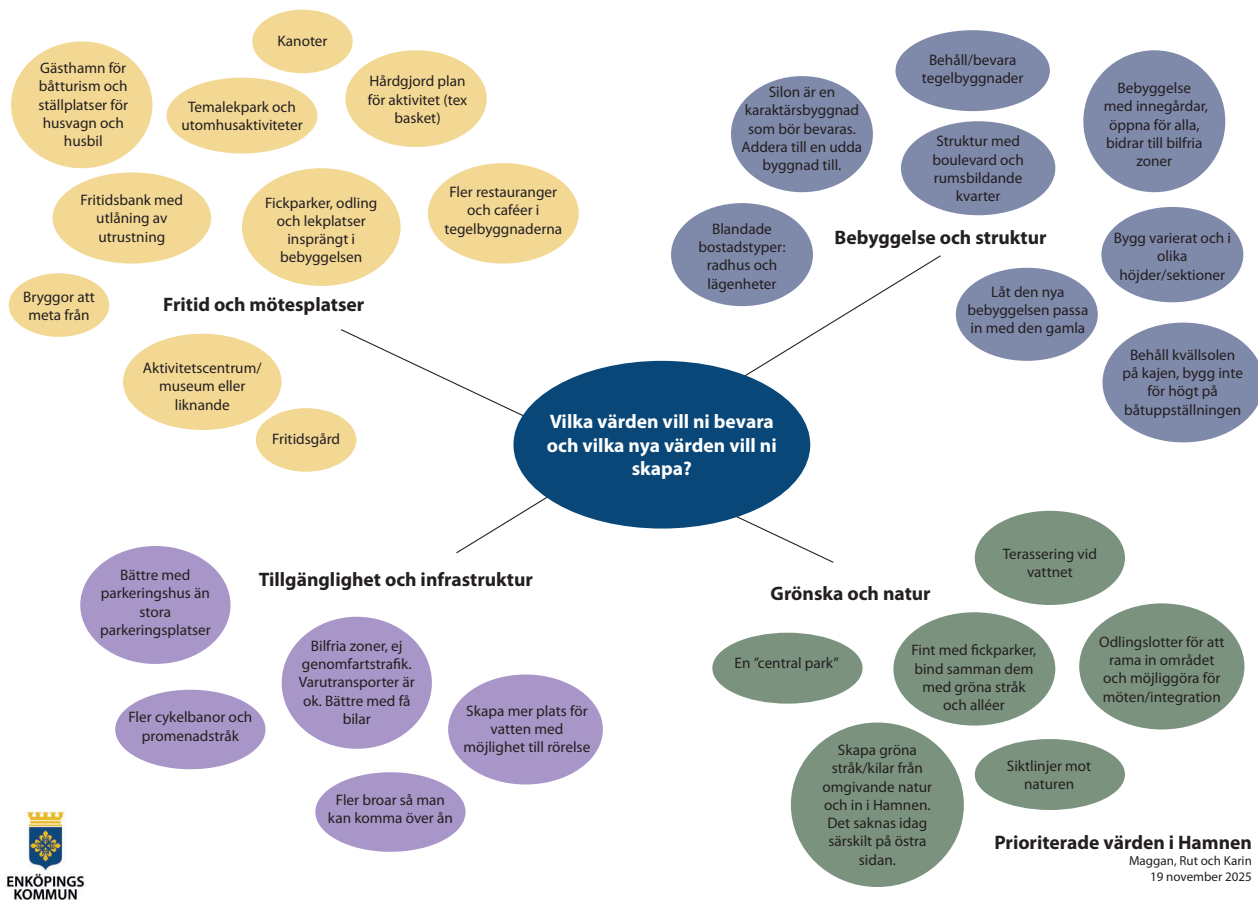
Båda grupperna är eniga om att områdets styrkor finns i de norra delarna som angränsar mot stadskärnan. Här finns uppskattade

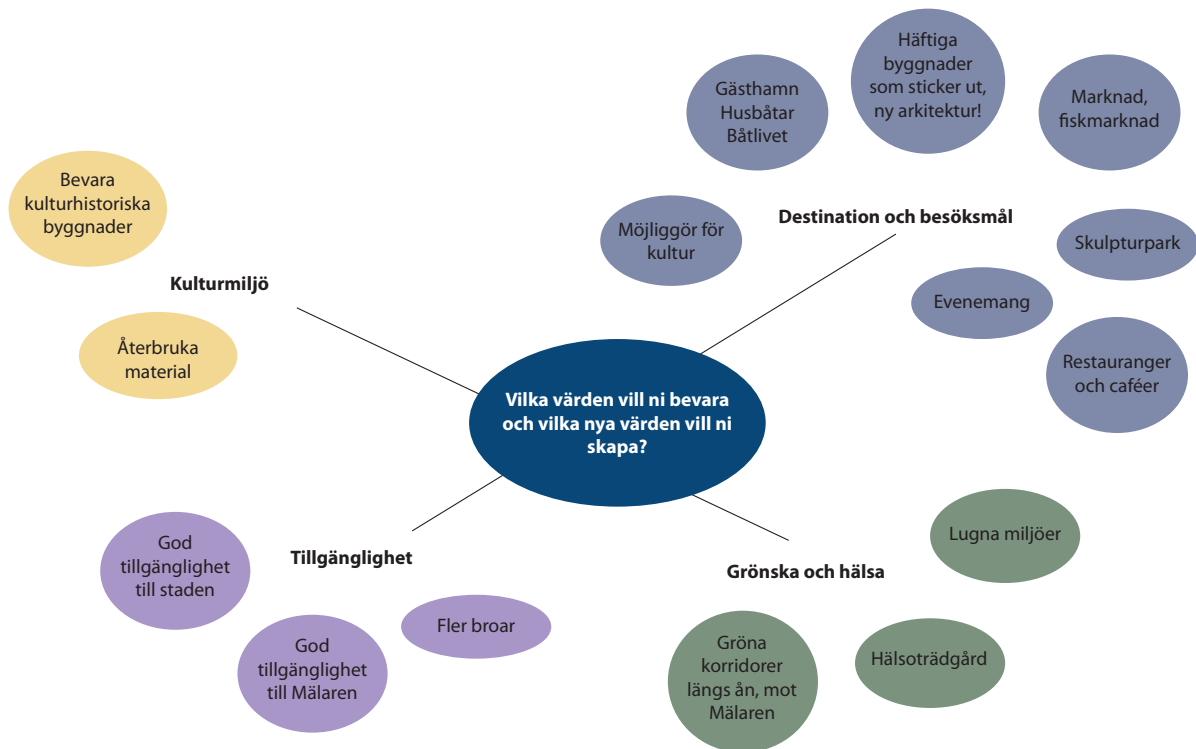
Värden att bevara och utveckla

När det kommer till värden som deltagarna vill bevara och utveckla så finns det många gemensamma tankar i de två grupperna. Det kan kortfattat sammanfattas med att man önskar att området blev mer tillgängligt, framförallt till fots så att man kan promenera genom området och vidare ut i omgivande naturområden. Man vill bevara den grönska och parker som finns i området och bygga vidare på den Enköpingsandan även på den östra industriella sidan. Till det adderas önskemål om fler broar över ån och bättre

vattenkontakt. När det gäller bebyggelse vill man se en variation mellan nytt och gammalt men också av olika bostadstyper. De gamla byggnaderna ska bevaras och kompletteras i en tydlig rumslig struktur, menar man.

I och emellan den rumsliga strukturen talar båda grupperna om vikten av mötesplatser, fritidsaktiviteter och destinationsutveckling. Man har en tydlig bild av att hamnen skulle kunna bli ett "vardagsrum" för både Enköpingsbor och besökare.

Prioriterade hållbarhetsaspekter

Resultatet av övningen kring hållbarhetsaspekter visar att deltagarna tydligt prioriterar de sociala aspekterna inom temat livsmiljö. Här återfinns aspekter som trevliga och varierade mötesplatser, att bevara äldre bebyggelse och att stadsstrukturen ska hänga ihop så att det blir lätt att röra sig i området och staden som helhet. Detta speglar väl deras resonemang i tidigare övningar.

Andra hållbarhetsaspekter som grupperna valde ut är att ta tillvara på den grönska som finns och skapa plats för mer. Grupperna lyfter både grönskans värde för folkhälsan och attraktiviteten i området men även grönskans och naturens förmåga att mildra effekterna av ett förändrat klimat.

När nya byggnader ska tillkomma i området lyfter grupperna vikten av att bygga med hållbara material, allra helst återbrukat material som både skapar spår av historia och tar tillvara på redan producerat material. Det anser man är framtidens estetik som man också vill se i Hamnen.

En fråga som delade de två grupperna var parkeringsfrågan. En grupp förordade markparkering för tillgänglighetens skull medan den andra gruppen hävdade att ett parkeringshus är ett effektivare sätt att nyttja marken.

Illustration över de hållbarhetsaspekter som är viktiga inom samhällsbyggnadsområdet med gruppernas särskilt prioriterade frågor runt om. Båda grupperna redovisas i samma bild.

Målbilder

Nedan citeras gruppernas målbilder för Hamnen. Av upphovsrättsskäl redovisas inte deras bildkollage mer än så här.

De valda bilder i kollagen kan sammanfattas till att föreställa vattenkontakt, kajer, broar, bryggor, fritidaktiviteter utomhus, odling, grönska, parker, natur, promenadstråk, konst, belysning, blandning av gammal och ny bebyggelse, tegelbebyggelse, bostäder, caféer, restauranger, besöksnäring, båtliv, lekplatser, torg med mera.

”En levande plats som knyter an till parker och vatten och där gamla byggnader möter nya på ett varsamt sätt.”

”En mötesplats för alla! Hamnområdet är en plats för lek, rekreation och spännande möten. Här kan du både bo, arbeta och vara ett med naturen. Promenad och cykelstråk binder samman olika rum i staden där du kan få liv och rörelse i områdets caféer och pubar eller aktivt vila med odling och lek. Vattnet är alltid närvarande och här finns skönhet och aktiviteter för alla årstider och åldrar. Här möter det nya, det gamla. Du möts av ett område med karaktär, själ och hjärta där grönskande kultur tar plats.”

Dialogdeltagarna med sina färdiga målbilder för Hamnen. Foto: Enköpings kommun.

Barn och unga tycker till om sin stad

För att fånga de yngre Enköpingsbornas tankar har ett antal samarbeten med olika skolor genomförts. Projektet har genom tidigare och nya kontakter på skolorna genomfört tre samarbetsprojekt med barn på mellanstadiet och gymnasiet. Både privata och kommunala skolor har medverkat och upplägget på dialogen har anpassats efter målgrupp och läroplan.

Kunskapsskolan årskurs 5

På Kunskapsskolan arbetade man under hösten 2025 med Barnkonventionen och då passade det bra att komma och berätta för eleverna hur kommunen kan involvera barn i utvecklingen av staden, i enlighet med barnkonventionens artikel 12.

Dialogen delades upp i två delar där vi på första lektionen gjorde en liten föreläsning om hur det går till när vi planerar staden och att vi vill utveckla Hamnen. Sedan fick eleverna till uppgift att utifrån ett antal bilder välja ut fyra som bäst illustrerar något som gör att de trivs i en stad. De skulle även kort motivera sina val. Eleverna arbetade i grupper om 2-3 personer. På det andra lektionstillfället fick eleverna presentera sitt arbete för oss i projektet och vi diskuterade resultatet tillsammans.

Resultat

När alla affischer med barnens bilder sammanställs så framgår det tydligt att tre bilder är i topp.

En av bilderna föreställer en brygga med promenadsstråk där människor sitter och tittar ut över vattnet och njuter av kvällsolen. I förgrunden ser man ny bostadsbebyggelse i fyra våningar och ljusa kulörer. Den andra populära bilden visar en stadskärna i en mindre stad med en gågata kantad av butiker. Det är

Bilder från dialogen på Kunskapsskolan. Foto: Enköpings kommun.

kväll och mörkt på bilden men stadsmiljön lysas upp av olika typer av belysning. Särskilt omtyckt var de runda belysningsklot som hänger mellan byggnaderna och skapar ett stämningsfullt intryck längs gångstråket.

Den tredje bilden som många av eleverna valde var en interiör från en snabbmatsrestaurang. Önskemålen om billigt och brett utbud av mat är återkommande i alla våra dialoger med barn.

Övriga bilder från elevernas kollage kan sammanfattas till parker, lekfull konst, utsmyckning, stämningsfull belysning, vattenlek, lekplatser, gågator, idrott, museum, uteserveringar, buss och fina byggnader (både historiska och moderna).

Eleverna sammanfattade även sina tankar i text och i ordmolnet nedan återfinns de mest återkommande orden. Ju större ord, desto fler har använt det.

Elevernas ordmoln för att beskriva vad som gör att de trivs i en stad.

Sankt Iliansskolan årskurs 6

På Sankt Iliansskolan hittade vi en samarbetsmöjlighet med årskurs 6 som hade bild under höstterminen.

Arbetet inleddes med att eleverna fick ta del av kartor och flygfoton över området. Därefter genomförde lärarna ett platsbesök tillsammans med eleverna och de promenerade genom området och diskuterade vad de såg och upplevde.

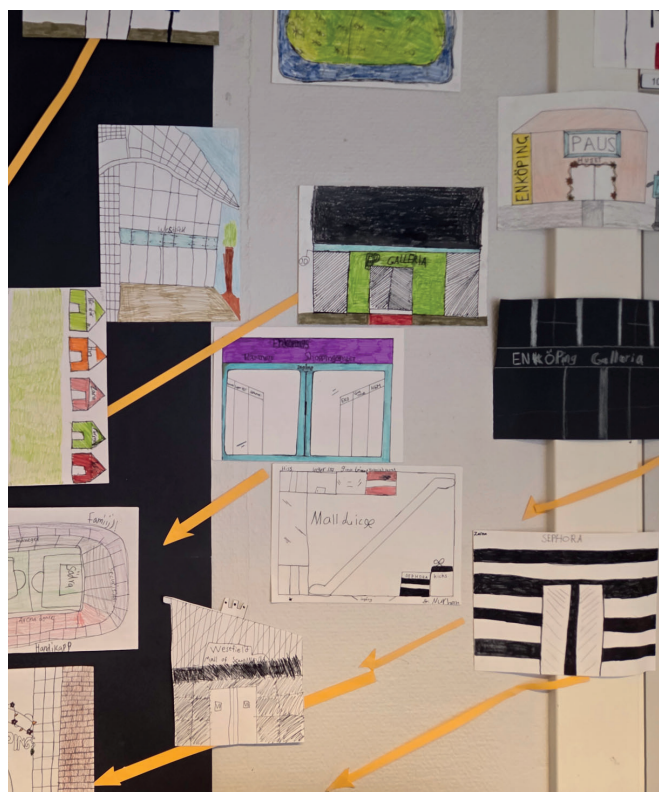
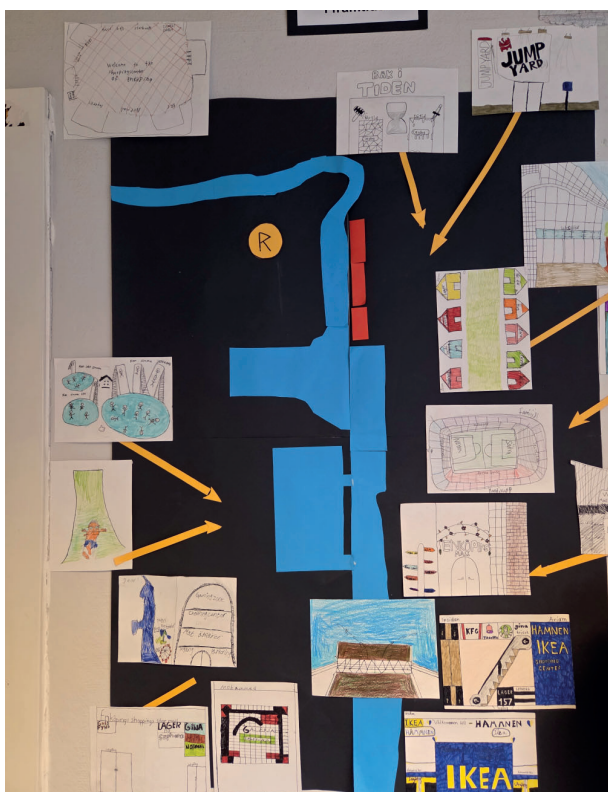
Tillbaka i skolan har eleverna först fått beskriva i text vad de tycker att Enköping och Hamnen behöver, med hjälp av ett antal frågor. Nästa steg blev sedan att visualisera och rita sina idéer. Det gjordes på mindre papper av samma storlek så att alla idéer fick ta lika mycket plats. Under tiden förberedda lärarna ett utställningsmaterial som fick symbolisera Hamnens geografi. Därefter

var det dags för eleverna att placera ut sina idéer i hamnområdet. Ganska snart hamnade eleverna i alla stadsplanerarens dilemma: allt får inte plats på just den platsen man önskar! Efter lite kompromissande och prioritering så hade klasserna byggt upp en framtidsbild för Hamnens innehåll och gestaltning.

När det gemensamma kollaget var färdigt bjöds Hamnens projektledare in till en presentation. Vi fick både ta del av deras tankar och svara på många nyfikna frågor om hur det går till när vi planerar staden.

Resultat

De flesta önskemålen från Sankt Ilians elever handlar om saker att göra och då främst shopping, fritidsaktiviteter, nöjen och restauranger. Man vill helt enkelt ha mer att göra i Enköping och inte behöva åka till andra städer för att ta del av ett utbud.

Westerlundska gymnasiet sambandsprogrammet år 3

Det sista skolsamarbetet har genomförts med Westerlundska gymnasiet. Där har eleverna som går sista året på samhällsvetenskapliga linjen fått ta sig an Hamnens framtid inom ramen för en kurs om hållbar utveckling. Detta samarbete löpte över flera veckor och innebar fyra besök i klassen.

Vid det första besöket gav projektledarna eleverna en föreläsning om hur kommunen arbetar med stadsplanering, vilka hållbarhetsfrågor som är viktiga i vårt arbete samt vilka förutsättningar som finns i Hamnen.

Sedan blev det elevernas uppgift att skissa fram ett förslag till ny stadsdel som tydligt ska vila på de tre benen i hållbar utveckling: ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Vid det andra tillfället med klassen fick de olika grupperna berätta hur de tänkt ta sig an uppgiften och fick chansen att ställa frågor till projektledarna och få lite input till sitt fortsatta arbete.

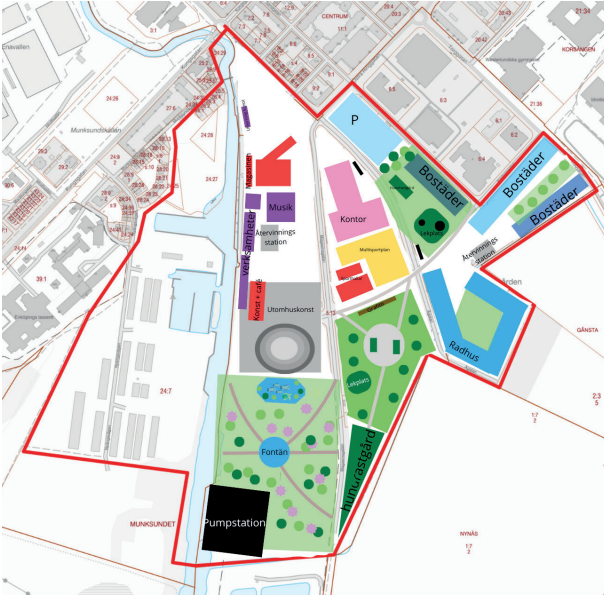
Efter ytterligare några veckors arbete medverkade projektledningen på elevernas muntliga slutredovisning, fördelat på två olika tillfällen.

Resultat

Sammanlagt var det sju elevgrupper som arbetade med Hamnen. Deras skisser på bebyggelsestruktur och innehåll återfinns till höger. Observera att en av grupperna hade sin skiss endast på papper så den kommer inte med i denna redovisning.

Gemensamma idéer bland grupperna kan sägas vara att bevara Hamnverken och Hamnmagasinen och utveckla dessa delar av området till ett besöksmål. Eleverna vill bevara den känslan som finns idag (framförallt på sommaren) och bygga vidare på den med till exempel fler restauranger och barer, saluhall, shopping och andra nöjen. Man vill också utveckla kajen och promenaden på den östra sidan så att denna karaktär sträcker

sig längre söderut. I kvarteren söder och öster om Hamnverken har de flesta grupper placerat bostäder av blandad karaktär, både flerfamiljshus och radhus/villor. Insprängt i den strukturen finns grönstråk, lekparkar och parkering. I de allra södraste delarna, kring gamla reningsverket föreslår grupperna olika typer av parkmiljöer, både för att det inte går att bygga direkt vid pumpstationen och för att

skapa en koppling till naturområdena ännu längre söderut. Många av grupperna har jobbat med en multifunktionell park som ska kunna ta hand om skyfall och/eller bjuda kulturinslag som utomhusscenen eller skulpturpark.

Den västra sidan med båtförvaring har grupperna lämnat mer eller mindre orörd. Men man pekar på behov av trygghetshöjande åtgärder i detta läge.

Ser vi till förslagets visioner för Hamnen så kan man utgå ifrån en av gruppernas mycket välformulerade visionstext:

"En attraktiv stadsdel som ska dra till sig uppmärksamhet som ett ledande projekt för hållbar stadsplanering."

Detta underbyggs sedan av samtliga grupper som lyfter att Hamnen behöver bli grönnare, tryggare, fräschare och mer livfylld samt att vi behöver satsa på hållbarhet för att nå visionen.

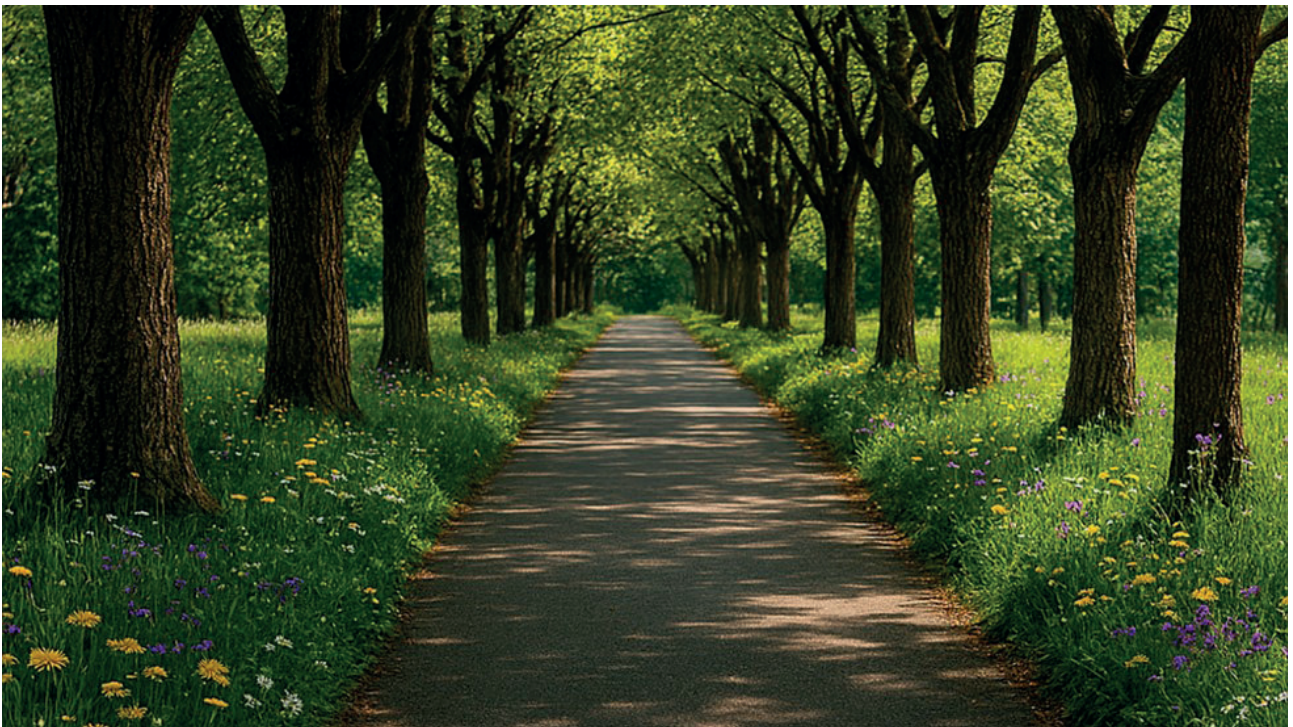
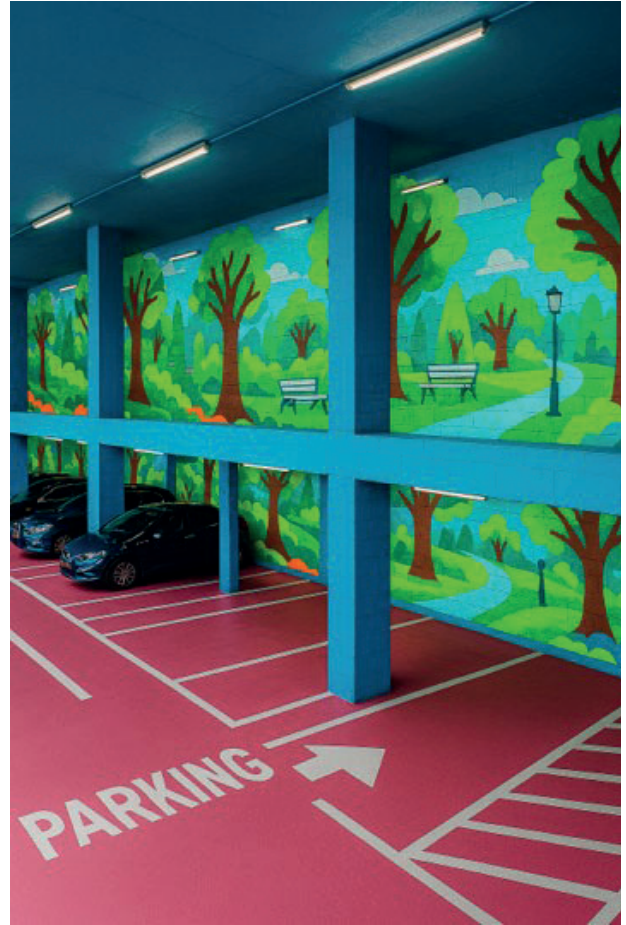
- Ett grönnare område som är tillgängligt och känns som en naturlig del av "parkernas stad". Bättre kontakt med vattnet och en renare å.
- Hamnen behöver bli fräschare, trevligare, mysigare, tryggare, mer öppet och tillgängligt för att människor ska trivas idag och i framtiden.
- Hamnen ska vara en livfylld plats i staden, rik på mötesplatser där alla känner sig välkomna, särskilt ungdomar. Med närheten till centrum ska det finnas ett bra utbud av service, utbildning och kultur. I Hamnen får gärna föreningsliv ta plats för att skapa socialt liv och aktiv livsstil och god folkhälsa.
- Utvecklingen av Hamnen ska vila på hållbarhetens tre delar, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, för att vara framtidssäkrad. Vi ska bevara byggnader och material, prioritera gång, cykel och kollektivtrafik och våga jobba innovativt med nya tekniska lösningar.

Det som är viktigt att ha med sig är att eleverna under sitt arbete genomförde en egen medborgardialog. De besökte andra klasser på Westerlundskap gymnasiet och ställde frågor kring Hamnens framtid som de sedan arbetade in i sina målbilder. Det innebär att detta resultat är skapat av en klass men förankrat med minst sju andra klasser på skolan.

Slutligen har de olika grupperna skapat detaljbilder utifrån sina förslag för Hamnen. Dessa redovisas nedan. Samtliga bilder är AI-genererade av eleverna.

Detalj ritning 1

Besök hos intresseorganisationer

I Enköpings kommun finns ett antal engagerade intresseorganisationer och väletablerade samverkansforum. För att fånga specifika målgruppers tankar och idéer kring Hamnen har projektet besökt Kommunstyrelsens pensionärsråd, tillgänglighetsråd, natur- och friluftsråd samt näringslivets Fastighetsägar- och byggaktörsgrupp.

Fastighetsägare och byggaktörer i Enköpings kommun

Projektet besökte samverkansforumet under ett av deras kvällsmöten och fick möjlighet att både berätta om projektet och genomföra två övningar. Den första handlade om styrkor och svagheter och den andra om önskade värden i en kommande omvandling av Hamnen. Diskussionerna var engagerade och väldigt samstämmiga mellan de olika borden.

Resultat

Områdets styrkor ansågs vara:

- Fina parker runt om och i hamnområdet, till exempel Klosterparken och Dyarna och spångarna.
- Magasinen med Hamncaféet och Hamnverken.
- Båtlivet, med vattenkontakt och småbåtshamn.
- Delar innanför Hamngatan, Kryddgårdsgatan, Skepparegatan, Magasingatan.

Områdets svagheter ansågs vara:

- Kajen och småbåtshamnen behöver rustas upp.
- Att ställplatser tagits bort.
- Hamnverkens förfall.

- Inga promenadstråk öster om ån och dålig väg till spångerna i Dyarna.
- Överlag dåligt belyst.
- Fastigheterna vid Ågatan ut mot åkern och runt hamncaféet.

Gruppens svar på frågan om vilka värden som bör bevaras och skapas i Hamnen kan sammanfattas så här:

Utveckla vattenkontakten och få Enköping att möta vattnet på ett bättre och attraktivare sätt. Ån behöver bevaras och skötas om och hamnområdet kanske kan få expandera, både med vattenspegel och våtmarker. Synliggör hamnområdet som en plats för båtliv till exempel småbåtshamn och gästhamn och skapa nya ställplatser som främjar turismnäringen.

Skapa nya mötesplatser och torg i kajområdet med en blandning av verksamheter, bostäder och fler restauranger. Bevara Hamnmagasinen och låt den karaktären och funktionen växa. Skapa umgängesytor med promenadvägar som inbjuder till vistelse och skapar ett naturligt flöde av människor från centrum ut till hamnen och vidare ut i naturen. Fyll Klosterparken med mer liv som tex evenemang, marknader, scen, mer lek och så vidare.

Satsa på en blandad bebyggelse till exempel högt och lågt. Skapa en ny signal/märkesbyggnad som blir unik för området. Låt bostäder ligga i "bakgrunden" så att verksamheter och besökare får en central plats längs vattnet. Bostäder i rimlig takt behövs för att få till ett stadsliv, men skapa tydlighet

kring projektets tidplan så att fastighetsägare i området kan anpassa sina satsningar. Skapa bättre tillgänglighet i området och underlätta för olika trafikslag så att det blir bra flöden. Det skulle behövas fler broar över vattnet.

Fastighetsägare i Hamnen

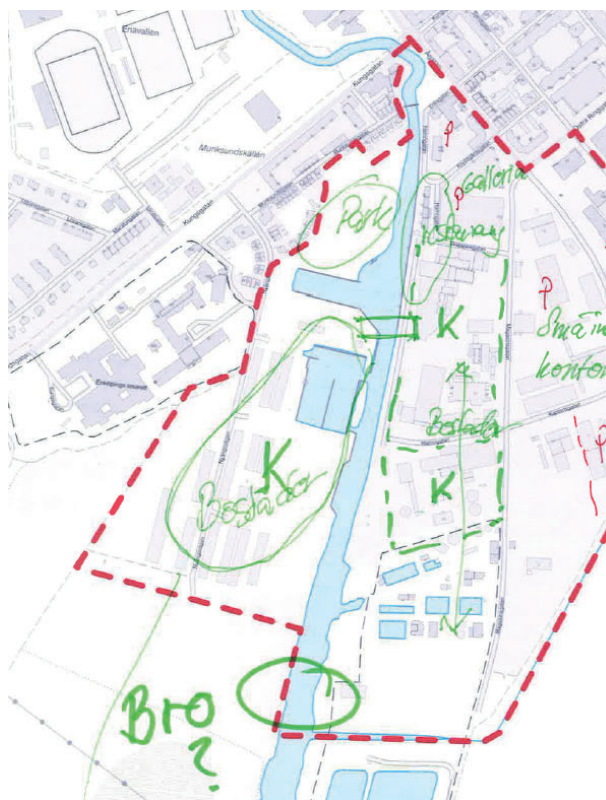
Inom projektområdet finns ett antal privata fastighetsägare och tomträttsinnehavare. Det är särskilt viktiga aktörer att föra dialog med då de påverkas direkt av kommunens planer och även är de som kan möjliggöra en omvandling.

För att fånga in fastighetsägarnas perspektiv och behov har flera gemensamma och enskilda möten genomförts under arbetet.

Den 14 januari 2026 bjöds alla fastighetsägare in till en workshop om målbilden. Nedan sammanfattas resultatet från den övningen.

- Bevara tegelbyggnaderna vid Hamnverken och Hammagasinen.
- Bevara Klosterparken.
- Skapa en ny hamnpotta för mer vattenkontakt och båtliv.
- Fler broar över ån. Gångbro mitt för lantmännen med frihöjd för båtar. Bilbro vid reningsverket, om det blir en förbättring?
- Mer restauranger och en galleria. Gärna promenadstråk längs båda sidorna av ån med restauranger. Skapa trevliga miljöer längs ån, liknande man gjort i Norrtälje och Nyköping.
- Säkerställ parkering, kanske i ytterkant upp mot Ågatan.
- Bevara möjlighet till småindustri och kontor.

- Bygg bostäder på båtuppställningen istället. Båtuppställningsplats kan omlokaliseras.
- Flytta Ena Energi och bygg bostäder där istället, likasom på Lantmännens fastighet.
- Flytta bort med bilskrot och återbruk, det ligger bättre någon annanstans.

Exempel på dialogkarta från träffen med Hamnens fastighetsägare den 14 januari 2026.

Kommunstyrelsens tillgänglighetsråd

Projektet besökte rådets sammanträde den 27 november 2025 och fick möjlighet att både berätta om projektet och samla in gruppens tankar och medskick.

Viktiga värden för tillgänglighetsrådet kan sammanfattas till:

- Säkerställ att området verkligen blir tillgängligt, var särskilt noga med markbeläggning och att gångstråken är breda nog för både rullatorer, rullstolar, barnvagnar och ledstråk.
- Skapa tydligt separerade cykelstråk så det är tydligt vart man kan gå som funktionsnedsatt. En målad linje mellan gång och cykel hjälper inte en synskadad. Går det att förbjuda elsparkcyklar?
- Ljudmiljön ska vara lugn och tyst. Separera området från biltrafik i så stor utsträckning som möjligt. Men säkerställ att man kan komma fram till sin bostad med bil.
- Skapa mötesplatser och trevliga områden att umgås i, gärna med lekplats och hundrastgård.
- Att promenera mot Bredsand över Kesudden vore trivsamt. Se till att fina rekreationsområden kan nås med bil så att de handikappade kan besöka dessa.
- Välj växter som inte är allergena.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Projektet besökte rådets sammanträde den 3 december 2025 och med samma upplägg som på tillgänglighetsrådet fick pensionärsorganisationerna möjlighet att göra medskick till det fortsatta arbetet med Hamnen.

Viktiga värden för pensionärsrådet kan sammanfattas till:

- Bevara det historiska, Klosterparken, magasinen, Hamnverken m.m. Det är så mycket som försvunnit i staden så detta måste bevaras.
- Säkerställ att området är tillgängligt oavsett hur man tar sig fram. Bilfritt och lugnt är bra men man ska kunna ta sig fram till kajen med bil om man har svårt att röra sig. Viktigt med handikapparkering.
- Se till att det inte bara blir kommersiella ytor, man ska inte behöva konsumera för att besöka Hamnen, alla har inte råd med det. Man ska kunna komma dit och bara sitta eller ha med en liten picknick.
- Mer båtar, mer turbåtar, för Enköpingsbor och turister. Båt ut till Bredsand? Vidga hamnbassängen, med fler gästplatser och mer kommersiella båtar.
- Knyt ihop de två sidorna av ån med en bro. Skapa ett sammanhängande promenadstråk runt och säkerställ att det är tillgängligt hela vägen.

Natur och friluftsrådet

Projektet besökte rådets sammanträde den 22 januari 2026 och med samma upplägg som på tidigare möten med råden.

Viktiga värden för natur- och friluftsrådet kan sammanfattas till:

- Bevara värdena som finns i Gröngarn/Dyarna. Ta hand om eventuella föroreningar som kan finnas där.
- Utveckla ståken längs och på vattnet. Det är en vacker miljö om man kommer vattenvägen från Bredsand och Mälaren.

- Behåll byggnader och få den gamla industrikaraktären att blomstra. Det ger karaktär. Riv inte mer.
- Utred de tekniska förutsättningarna, särskilt kring vatten, noga. Vattnet tar sin plats och det finns risker kopplade till det.
- Det är viktigt att bygga vidare på Enköpings signum: parkerna!

Miljöbild från Gröngarnsåsen. En plats natur- och friluftsrådet värnar extra. Foto: Enköpings kommun.

**ENKÖPINGS
KOMMUN**